

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Incllyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
proprietary Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Tertium

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Caput X. Idem (a) Toletano, & (b) Compostellano Archiepiscopo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74526](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74526)

per omnia licitum in 30. passibus ab Ecclesia ianuis progredi, in quibus 30. passibus cuiuscunque Ecclesia in toto circuitu defendatur: sic tamen, ut qui ad eam confugiunt, in extraneis, vel longè separatis domibus ab Ecclesia nullo modo obceantur. Hunc ambitum passus Ecclesiasticos vocat Joan. Papa relatus à Gratiano in cap. quisquis 21. 17. q. 4. Bosqueto ad Innocent. III. lib. 1. epist. 164. ibi: Si quis infregerit Ecclesiam, vel 30. Ecclesiasticos passus, qui in circuitu Ecclesie sunt, &c. Etiam hoc spatium canonicum dixit Innocent. III. in dicta epistola 164. ibi: Patracensi Archiepiscopo canonicum spatium circa Ecclesiam relinquatur. Et passus dextros dixerunt PP. Synodi 6. in Trullo, can. 6. Synod. Coyacen. ibi: Prohibitum fuit violenter reum abstrahere intra dextros Ecclesie, qui sunt 30. passus. Marculfus formul. 104. ibi: Habet in longo dextros tantum. Notavit Cironius in cap. 2. de iure patron. in 5. compil. Nec omittendum est, quod auctores finium regundorum de terminis ædium sacrarum à Gentilibus præfixis, & designatis referunt; siquidem ut ambitum loci sacri definirent, quatuor aras à quatuor mundi partibus humi defodiebant, ut si templi limites quærerentur, hi termini proderent quousque religio pertineret: ita enim habet Dolabella de finibus, apud Aggenum ibi: Fines templares sic queri debent, ut si in quadrifi-

nio es positus, & quatuor possessionibus finem facis, & quatuor aras quaris, & ad eas quatuor ingressus habet, ideo ut ad sacrificium quisque per agrum suum intraret: quod si desertum fuerit templum, & aras sic quaris, longè à templo quaris pedibus 15 & invenis vilia fundamenta aliqua: quod si inter tres, tres ingressus habet; inter duos, duos ingressus habet templum. Et quia ambitus iuxta veterem formam Ecclesiarum, quam referunt Baronius anno 57. Cironius ad ritul. de Eccles. edific. Gothofr. in d. l. pateant, Leo Alat. de mensur. templor. erat sub una contiguatione, ut hodie videtur in monasteriis Carthusiensibus, & habemus hodie regulariter ambitum illum extra Ecclesiam, non sub eadem contiguatione; & tam Innocent. in præfenti, quam Gregorius in dicta bulla nullam ejus ambitus fecerunt mentionem, recessum videtur à jure antiquo, atque ita usus obtinuit, ut tantum Ecclesia cum cœmeterio gaudeat hac immunitate, ut docent Farinat. de immunit. Eccles. quest. 17. Sarpus de jure asyl. cap. 4. Covar. lib. 2. var. cap. 20. num. 5. Cutel. de libert. Eccles. lib. 1. quest. 27. num. penultim. I. Gothofr. in l. 4. C. Theodos. de his qui ad Eccl. & circa cœmeteria latè fundant Barbofa de jure Eccles. lib. 2. cap. 3. num. 63. Murga tom. 1. disquis. tr. 1. disquis. final. Frances de compet. q. 76.

CAPUT X.

Idem (a) Toletano, & (b) Compostellano Archiepiscopo.

Immunitatem Ecclesiasticam. Et infra: Nonnulli impunitatem suorum excessuum per defensionem Ecclesie obtinere sperantes, homicidia, & mutilationes membrorum in ipsis Ecclesiis, vel earum cœmeteriis committere non verentur: qui nisi per Ecclesiam, ad quam fugerint, crederent se defendi, nullatenus fuerant commissuri. Et infra: Cum autem in eo, in quo delinquit, puniri quis debeat: & frustra legis auxilium invocet, qui committit in legem: mandamus quatenus publicè nuncietis tales non debere gaudere immunitatis privilegio, quo faciunt se indignos.

NOTÆ.

1. (a) Toletano.] D. Roderico videlicet, qui eruditus vir interfuit Concilio Lateran. sub Innocentio III. celebrato, & auctor fuit Chronicæ generalis Hispaniæ: rexit Toletanam Ecclesiam usque ad annum 1245. ut refert D. Roderic. de Piffa in hist. Tolet. lib. 4. cap. 17. De Toletana Primatiali Ecclesia egi in cap. covar. de integritate restit.
2. (b) Compostellano.] D. Bernardo videlicet II. hujus nominis, qui electus fuit anno 1224. & floruit usque ad annum 1240. ut refert Agid. Gonzalez in theatr. Eccles. Compost. cap. 12. & de ea egi in cap. ex parte, de censibus.

COMMENTARIUM.

3. Regulam generalem, videlicet confugientem ex quacunque causa ad Ecclesiam, ejus immunitate gaudere, probavi, & illustravi supra in cap. inter alia. In præfenti tantum proponitur exceptio illius regulæ, in eo videlicet,

qui spe immunitatis in ipsa Ecclesia delinquit. Et docetur homicidam, seu mutilantem membrum in Ecclesia, aut ejus cœmeterio, immunitate non gaudere. Consonant Gregorius XIV. in sua bulla, ibi: Qui homicidia, & mutilationes membrorum in Ecclesia, vel cœmeterio committere non verentur. Justinianus in novel. 117. cap. 15. §. quia verò, ibi: Non enim debent hujusmodi persona in venerabil loco munimen habere, quem ipsi per scelus proprium despexerunt. Ratio adducitur à nostro Gregorio; quia frustra Ecclesie auxilium invocat, qui in eam committit, cap. in audientia 25. de sent. excomm. cap. quia frustra, de usur. quæ phralis usurpata est ex l. auxilium 37. ff. de minor. docent Suarez d. tom. 1. lib. 1. cap. 9. Barbofa lib. 2. jur. Eccles. cap. 2. num. 103. Tiber. Decian. lib. 6. tract. crimin. cap. 28. Basilio decif. 5. crimin. Boëtius Epon. in præfenti Thom. Delbene tom. 2. de immunit. dubit. 19. cum sequent. Cutel. lib. 2. eodem tract. cap. 3. & 42. Marinis lib. 1. resol. 170. & alleg. 80. Nicolaus Vander. singul. 61. qui varios casus inde resolvent de perpetrantibus alia delicta præter homi-

homicidium, & membrorum mutilationem in ipsis Ecclesiis; de mandante hæc delicta intra Ecclesiam; de occidente ex Ecclesia cum, qui extra est, vel è contra: in quorum resolutione tam proni sunt Diana, & Thomas Bennus ad immunitatem concedendam, quam Cutellus ad illam denegandam. Si integram Epistolam nostri Gregorii IX. præ manibus haberemus, faciliè juxta eam casus illi deciderentur: dum hoc fragmento tantum fruimur, credimus mentem Gregorii esse, ut ea immunitate non gaudeat, qui deliquit in Ecclesiis, vel eorum cœmeteriis, spe fruendi immunitate, & quasi Ecclesiæ securitate motus, quia tunc procedit ratio adducta à Pontifice: si autem homicidium committat in ipsa Ecclesia, & cœmeterio casu, & per accidens, nullâ habitâ consideratione ad securitatem, quam Ecclesia illi præstabat, sed potius dum se defenderet, etiam non servato moderatione inculpatæ tutelæ, non est dubium immunitate Ecclesiæ gaudere, ut doctè probant Sesse rom. 2. decis. 14. per tot. Sarpus de jure asyl. cap. 5. immò qui cum armis fugit in Ecclesiam, & ea retinet, immunitate non gaudet, l. 4. C. Theodos. de his qui ad statuas confug. Ubi Gothofr.

Similiter si extra Ecclesiam, & ejus cœmeterium homicidium perpetravit, etiam cum spe confugiendi ad Ecclesiam, immunitate ejus gaudet, ut expressè decisum fuit ab Urbano II. in Concilio Claromont. suprâ relato in cap. inter alia. Unde credo, juxta copulativam illam, & quæ utitur Gregorius in præfenti, desiderari in homicida, aut mutilante in Ecclesia, aut cœmeterio, ut Ecclesiæ immunitate privetur, quod spe, & animo utendi eo beneficio, & quasi securus delictum illud perpetraverit in ipsa Ecclesia, aut cœmeterio. Si autem seorsim, vel mutilaverit in cœmeterio, five Ecclesia; tamen ea securitate non motus, vel extrâ deliquerit, spe confugiendi ad Ecclesiam, semper ille immunitate gaudeat: & licet Gregorius in præfenti tantum de occidente, aut mutilante in Ecclesia, vel ejus cœmeterio egerit, idem dicendum est de aliis delictis, ex quibus immunitas Ecclesiastica competit, si extra Ecclesiam, & non ob ejus securitatem perpetrentur: & quoad mandantem homicidium, aut mutilationem, idem dicendum censeo, ac circa ipsam manu propria occidentem, vel mutilantem, quicquid Delbene, & Cutel. senserint.

TITVLVS L.

Ne Clerici vel Monachi sæcularibus negotiis se immisceant.

CAPUT I.

Ex Concilio (a) Maguntino.

Providendum necessariò est unicuique Episcopo, qualiter Canonici vivere (b) debeant, necnon & monachi, ut secundum ordinem regularem vivere studeant, ut, sicut ait Apostolus, unusquisque in qua vocatione vocatus est, in ea permaneat, & ut à negotiis sæcularibus omnino abstineant. Multa sunt enim negotia sæcularia, de his tamen (c) pauca perstrinximus, ad quæ pertinet omnis libido, non solum (d) in immunditia carnis, sed etiam in omni carnali concupiscentia. Quicquid plus justo (e) appetit homo, turpe (f) lucrum, (g) munera injusta accipere, vel etiam clarè pro aliquo sæculari (h) conquestu (i) aliquem conducere: contentiones & (j) lites, vel rixas amare: in placitis (k) sæcularibus disputare, exceptâ defensione orphanorum, aut viduarum: conductores aut (l) procuratores esse sæcularium rerum: (m) turpis verbi, vel facti joculatorum esse, vel (n) jocum sæcularem diligere: aleas amare: (o) ornamentum inconueniens proposito suo quærere: in deliciis vivere velle: (p) gulam, & ebrietatem sequi: (q) pondera injusta, vel mensuras habere: negotium injustum exercere. (Nec tamen iustum negotium est interdicendum, propter necessitates diversas, quia legimus (r) Sanctos Apostolos negotiatos esse. In regula S. Benedicti præcipitur providere, per quorum manus negotium monasterii transeat.) Canes, & aves lequæ ad venandum. In (s) comestationibus & vino lautè nimis incumbere, superfluitatem in quibuslibet rebus nolle fugere. Quæ omnia ministris altaris interdicimus, hortantes eos servare illud Apostolicum: (t) Nemo militans Deo implicat se negotiis sæculari-